

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини**  
**Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи**

**Матеріали**  
**III Всеукраїнської науково-практичної**  
**інтернет-конференції**  
**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ**  
**В УКРАЇНІ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ»**

**Збірник тез**

**Частина 1**

**Умань**  
**2015**

УДК 338.40(477)(063)  
ББК 65.9(4Укр)43я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою економічного факультету  
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини  
(протокол № 8 від 25.03.2015 року)*

*Редакційна колегія:*

**Бержанір А.Л.** – кандидат соціологічних наук, доцент;  
**Кожухівська Р.Б.** – кандидат економічних наук, доцент;  
**Поворознюк І.М.** – кандидат економічних наук, доцент;  
**Удовенко І.О.** – кандидат економічних наук, доцент.

*Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.  
Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору  
редакційної колегії збірника.*

**М 33** Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні: регіональні аспекти» 25 березня 2015 р. / ред. кол. А.Л. Бержанір та ін. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. – Ч.1. – 210 с.

У збірнику матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні: регіональні аспекти», яка відбулася 25 березня 2015 року, подано тези доповідей вчених, викладачів, магістрантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем перспектив та напрямів регіонального розвитку туристичної індустрії України.

Видання рекомендоване для студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, які займаються дослідженнями сфери туристичної індустрії.

УДК 338.40(477)(063)  
ББК 65.9(4Укр)43я431

© Уманський державний педагогічний  
університет імені Павла Тичини, 2015

культурних заходів, оновлення житлової бази та інше [3].

Проект «Сприяння економічному розвитку та зайнятості» за підтримки Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ) діяв з 2012 р. по 2013 р. Мета реалізації проекту: регіональний економічний розвиток і розв'язання проблем зайнятості в сільській місцевості шляхом підтримки нових підходів у рамках використання інструментів регіонального розвитку.

Також ефективним був Проект «Формування політики розвитку та функціонування сільського туризму в Україні» для розробки рекомендацій щодо головних засад державної політики у сфері сільського туризму, вдосконалення систем якості послуг у сфері сільського туризму. Даний проект діяв з вересня 2012 р. до травня 2014 р. та дозволив розробити Програму «Сільське поселення України» на основі систем якості «Зелена садиба» та «Українська гостинна садиба», започаткування Інституту інспекторів-дорадників [3].

В умовах зростаючої політичної та економічної нестабільності сільський зелений туризм може отримати новий поштовх для подальшого розвитку на внутрішніх туристичних ринках. У такому випадку дедалі нові споживацькі сегменти громадян нашої країни можуть переорієнтовуватись у своїх туристичних потребах й обирати для активного відпочинку мальовничі й багаті агорекреаційними ресурсами регіони України. Проте без об'єктивної державної політики у сфері розвитку зеленого туризму та нормативно-правової його підтримки вирішення даного питання неможливе.

#### **Список використаних джерел:**

1. Горьовий, В.П. Тимчук С.В. Менеджмент фермерських господарств [Текст]: навч. посіб. / За ред. В.П.Горьового – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 366 с.
2. Петенко, І.В. Туризм як чинник розвитку депресивних регіонів України /І.В. Петенко, А.В. Петенко/ Вісник ДІТБ, 2013, №17. – С. 120- 123.
3. Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.greentour.com.ua>.

**Нагернюк Д.В.**

*викладач,*

*Уманський національний університет садівництва*

### **СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ВИД АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ**

В умовах загального скорочення зайнятості в аграрному секторі доцільною є переорієнтація, диверсифікація видів діяльності тут як за рахунок виробництва певних товарів, так і продукування суспільних благ і послуг. Альтернативні форми зайнятості надають додаткові можливості для повнішого та результативнішого використання трудових ресурсів

домогосподарств, підвищення їх доходів. Йдеться про несільськогосподарську зайнятість.

Як свідчить світова практика одним з досить поширених видів несільськогосподарської зайнятості став сільський туризм, який містить цілий комплекс послуг – від здавання житла в оренду, надання повного чи часткового пансіону до розважальних послуг (катання на конях, баня, мисливство, демонстрування етнічних традицій тощо).

Значного поширення сільський зелений туризм в Україні набув протягом останніх років, оскільки українське село має дорогоцінну історико-архітектурну спадщину, культуру, самобутній побут, мальовничі ландшафти; наділене багатими лікувально-рекреаційними ресурсами і завдяки цьому член особистих селянських господарств мають змогу забезпечити себе роботою.

В Україні існує три різновиди сучасного сільського зеленого туризму: агротуризм (пов'язаний з використанням майна особистих селянських господарств, або земель сільськогосподарських підприємств, котрі тимчасово не використовуються в аграрній сфері); відпочинковий (базою його розвитку є житловий фонд особистих селянських господарств і наявні природні, рекреаційні, історико-архітектурні, культурно-побутові та інші надбання сільської місцевості); екотуризм (характерний для сільських місцевостей і сіл, розташованих у межах територій національних парків, заповідних зон, природних парків, де передбачено відповідні обмеження щодо навантажень на територію та регламентовано види розважального відпочинку).

Останнім часом виокремився новий вид сільського туризму – екоагротуризм, що передбачає відпочинок у селян, які займаються вирощуванням сільської продукції із застосуванням екологічних методів. Цей вид поєднує агротуризм з екологічним сільським господарством [2].

Головною фігурою в забезпеченні функціонування зазначених видів туризму, в організації відпочинку на селі виступає сільська родина, яка надає житло, забезпечує харчування і знайомить з особливостями сільської місцевості. Практика показує, що для обслуговування одного туриста на стаціонарному маршруті необхідно мінімально три робочих місця. Цілком імовірно, що розвиток агротуристичного бізнесу і супутніх виробництв приведе до закріплення у сільській місцевості молоді, що сприятиме збереженню сформованої системи розселення і відновленню демографічного потенціалу сільських населених пунктів.

Проблемами розвитку сільського зеленого туризму є: політико-економічна нестабільність у державі; відсутність належного правового забезпечення розвитку сільського зеленого туризму; відсутність механізму раціонального та екологічно збалансованого використання природного та історико-культурного потенціалу для потреб туризму; низький рівень інфраструктури та комунікацій; недостатній рівень кадрового та рекламно-інформаційного забезпечення [1]. Наведені проблеми щодо їх успішного

вирішення вимагають об'єднання зусиль державних органів управління різних рівнів, громадських організацій, діяльність яких пов'язана з розвитком сільського туризму, сільськогосподарських дорадчих служб, а також власників агротуристичних осель та їх добровільних об'єднань у різних сферах – з метою розроблення і впровадження ефективних регуляторів залучення і використання туристичних ресурсів сільської місцевості та створення конкурентоспроможного національного туристичного продукту.

Розвиток сільського зеленого туризму сприятиме стабілізації економічної ситуації в сільській місцевості, оскільки має всі підстави аби перетворитися на джерело додаткових прибутків для селян, створити нові робочі місця, збільшити надходження від зовнішньоекономічної діяльності, поповнити державний бюджет через сплату податків та надати імпульс для розвитку трудомістких і нетрадиційних сільськогосподарських виробництв або сприяти їх відродженню.

**Список використаних джерел:**

1. Биркович, В.І. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України /В.І. Биркович//Стратегічні пріоритети. – 2008. – №1(6). – С. 138-143.
2. Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки: монографія /О.В. Шубравська, Л.В. Молдаван, Б.Й. Пасхавер та ін.; за ред.. д-ра екон.наук О.В. Шубравської; НАН України, Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2012. – 496 с.

**Бержанір А.Л.**

*к. соц. н., доцент,*

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

## **КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

В сучасних умовах бізнес-структури, володіючи фінансовими і матеріальними ресурсами, здійснюють свою діяльність не лише для одержання прибутків, але і сприяють вирішенню економічних, соціальних та екологічних проблем. Усе це відбувається на підставі концепції корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). За кордоном така концепція вже кілька десятиліть є основою діяльності безлічі організацій, а вчені-економісти обґрунтовують різноманітні аспекти соціально відповідальної поведінки бізнесу в сучасних умовах, його ролі в соціально-економічному розвитку країн, можливостей та ефективності взаємодії з владою і місцевою спільнотою.

Відповідно до міжнародного стандарту ISO 26000 «Керівництво з соціальної відповідальності», КСВ – це відповідальність компанії за вплив її рішень і діяльності на суспільство і навколишнє середовище через прозору та етичну поведінку, яка сприяє стійкому розвитку, включаючи здоров'я і

|                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Маленька Я.О.</i><br>РОЛЬ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ У РОЗВИТКУ<br>ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ.....         | 71  |
| <i>Баширова Ю.О.</i><br>РОЗВИТОК РЕЛІГІЙНОГО ТУРИЗМУ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....                                            | 73  |
| <i>Шевцова О.М.</i><br>СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЛІКУВАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОГО<br>ТУРИЗМУ НА ЧЕРКАЩИНІ.....                   | 75  |
| <i>Любарський В.Г.</i><br>АНАЛІЗ РАЦІОНАЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТУРИСТИЧНИХ<br>РЕСУРСІВ УКРАЇНИ.....                         | 76  |
| <i>Маленька Я.М.</i><br>РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....                                           | 78  |
| <i>Солтик А.В.</i><br>РОЗВИТОК ТУРИЗМУ НА ПРИКАРПАТТІ.....                                                                | 80  |
| <i>Грозян К.В.</i><br>КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ<br>ТУРИЗМУ.....                                   | 81  |
| <i>Годованюк І.В.</i><br>ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ<br>У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ.....                    | 83  |
| <i>Качапкіна М.В.</i><br>ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ЧЕРКАЩИНІ.....                                       | 85  |
| <i>Шульга Т.В.</i><br>СПЕЦИФІКА ТУРИСТИЧНОГО РОЗВИТКУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....                                             | 86  |
| <b>СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ<br/>ГАЛУЗІ</b>                                                |     |
| <i>Совгіра С.В., Гончаренко Г.Є.</i><br>РЕКРЕАЦІЙНЕ СПРЯМУВАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ<br>СТУДЕНТІВ У ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ ЧАС..... | 88  |
| <i>Петренко П.С.</i><br>ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАДАННЯ<br>ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....             | 90  |
| <i>Семеніхіна В. В., Рижак А.І.</i><br>ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЯК СПОСІБ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИСТИЧ<br>ДІЯЛЬНОСТІ.....          | 96  |
| <i>Тимчук С.В.</i><br>СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ<br>В ДЕПРЕСИВНИХ АГРАРНИХ РЕГІОНАХ.....           | 98  |
| <i>Нагернюк Д.В.</i><br>СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ВИД АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЗАЙНЯТОСТІ<br>НАСЕЛЕННЯ.....                               | 100 |
| <i>Бержанір А.Л.</i><br>КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І СТАЛИЙ<br>РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ.....            | 102 |

*Наукове видання*

## **ЗБІРНИК ТЕЗ**

**За матеріалами  
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції  
«Перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні:  
регіональні аспекти»  
25 березня 2015 року**

### **Частина 1**

*Матеріали подано в авторській редакції.  
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Підписано до друку 22.04.2015. Формат 60х84/16  
Папір офсет. Ум. арк. 12,20  
Тираж 300. Зам. № 3002

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»  
вул. Тищика, 18/19, м. Умань, 20300  
e-mail: vizavi08@mail.ru  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи  
ДК № 2521 від 08.06.2006.  
тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77

